

GOVERNMENT DEGREE COLLEGE FOR WOMEN

BEGUMPET, HYDERABAD-500016.

(Autonomous - Affiliated to Osmania University)

Accredited with 'B+' Grade by NAAC

VARNA 2020

Academic Year 2019-20

Govt Degree College For Women Begumpet, Hyderabad

OUR MOTTO

LEARNING INDUCES ACHIEVEMENT

OUR VISION

EMPOWERMENT OF WOMEN THROUGH KNOWLEDGE

PRINCIPAL'S MESSAGE:

It gives me an immense pleasure to say a few words as '*Reflections*' which adds as the essence to showcase the skills and talents of our students which transforms them into the potential writers and excellent communicators and presenters.

I take this opportunity to congratulate the editorial board for designing the magazine and also to the staff and students of this prestigious college for their contribution and strenuous efforts.

The vision and mission of our college is to "*Empower Women through Knowledge*".

The college made its mark in academics, cultural, literal, sports and games. Measures are taken in all these fields.

I am proud to be the principal of this college where all the stake holders cooperate in reaching the objectives and goals of the institution leading to the integrated development of the student.

On behalf of the institution, I wish the students for their future Endeavors.

Dr.G.Yadagiri

Teaching and Non teaching staff 2019-2020

Editorial board:

- ✚ Honorary Editor Dr.G.Yadagiri
- ✚ Chief Editor Dr.K.Jyotsna Prabha
- ✚ Mrs.A.Vasantha Kumari
- ✚ Dr.K.Geetha
- ✚ Dr.Afsar unnisa Begum

Student Editors:

Nikhatunnisa Naureen
- English Literature Secretary

Anita Kumari
- Hindi Literature Secretary

A.Sailaja
- Telugu Literature Secretary

Ridaa Mariyum

వలరి

తెలుగు విభాగం

సందేశం

డా . . కె. జ్యోత్సుప్రభ
అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ . . తెలుగు

ఎందుకమ్మా మీలో నిరాశాతమస్సు
కనిపిస్తున్నదిదిగో ఆశారోచిస్సు
తటిత్తులా మీరు మెరిస్తే
విద్యుత్తులా మీలో విద్యుత్తు విరిస్తే
తొలగిపోదా అంధకారం
కదలిరాదా కాంతిపుంజం
విడచిపెట్టండి అలసత్వం
మడచి పెట్టండి సోమరితనం
ఉరకలు వేస్తేనే ఉపస్సు
ఉద్యమిస్తేనే యశస్సు
తృణకణం కాదు జీవనం
మణిదీపం కావాలి
మహోజ్వలమై వెలగాలి.
ఉరిమే ఉత్సాహంతో సాగిపోవాలి
విజయపథంలో దూసుకుపోవాలి
ఊయలలూపే చేతులే
ఉర్విని పాలించగలవు
ఆకాశంలో సగమేనా . .
అనంతవిశ్వం మీదే
అడుగులు ముందుకు వేయండి
తడబడకండి . . ఆగిపోవద్దు
వెలగాలి మీ పెదవులపై వెన్నెల చిరునవ్వులుగా
పరిమళించాలి మీ హృదయాలు వికసించిన పువ్వులుగా...
అకుంఠిత గమనం మీది
అనాహత చైతన్యం మీది
అంతులేని ఆత్మవిశ్వాసం మీది
కళాశాల కీర్తిపతాకలు మీరు

పుస్తకం

ఎల్. భవాని
బి.ఎ. ద్వితీయ సంవత్సరం

పుస్తకమంటే ప్రాణం
అది మన ఆత్మీయ నేస్తం...
అది ఓ ప్రాణమున్న మనిషీ
పుటలు తెరిచి చదివితేనే

విజ్ఞానం పారుతుంది

పుస్తకాన్ని ప్రేమించాలి
అది గొప్ప చోదక శక్తి
పాఠ్యాంశాలే కాదు
ఏ పుస్తకమైనా వికాసాన్నే పెంచుతుంది
జీవితాల్లో స్ఫూర్తి నింపుతుంది
పుస్తకాలంటే ప్రాణం ఉన్న నేస్తాలే...

నేను ఓ ఆడపిల్లని

ఎ. దివ్యశ్రీ . .
బి.ఎస్.సి (ఎం.ఇ.సి.ఎస్)
మొదటి సంవత్సరం

తల్లిదండ్రులకు ఓ మంచి పేరు తేవాలి అనే ఆలోచనలో ఉండే...
ఓ ఆడపిల్లని...
అభివృద్ధి బాటలో ప్రయాణించాలి అని ఆశ పడుతున్న
ఓ ఆడపిల్లని...
నేను ఏంటి . . అని నలుగురికి చెప్పాలి అని కోరుకుంటున్న...
ఓ ఆడపిల్లని...
నా ఈ ప్రయాణంలో మంచి చెడులు తెలుసుకుంటున్న
ఓ ఆడపిల్లని...
ఆటుపోట్లు . . చిన్న చూపు . . అవమానాలు భరిస్తున్న
ఓ ఆడపిల్లని..
భద్రత నాకు తెలుసు. భయాన్ని జయిస్తా
ధైర్యంగా ముందడుగు వేస్తాను.
ఆడపిల్ల అబల కాదని నిరూపిస్తా

అక్షర పునాది

పి. కీర్తన
బి.ఎస్.సి (ఎం.పి.సి)
ప్రథమ సంవత్సరం

భాషోద్యమ హోమంలో
తెలుగు భాష అక్షరాలతో
పునీతమయ్యే కవితలు
ఆకాశాన్ని తాకే వేడిమితో
ఈ నేలపై రాళ్ళను కరిగించి
కదిలిస్తాయి...
పంచ భూతాల సాక్షిగా

ఈ నేల అణువణువున
సాహిత్య పరిమళాలను చల్లి
ఈ ప్రజల్ని ఏకం చేస్తున్న భాషోద్యమానికి
పునాదులు ఏర్పడ్డాయి...
భాషాభ్యుదయానికై నేను కదులుతాను..
భాషాభివృద్ధికై మీరూ కదలండి...

అపురూప బంధం

పి. లావణ్య · · బి.ఎస్.సి
ప్రథమ సంవత్సరం

ఒక ఇల్లు అందులో నాలుగు సంవత్సరాల అమ్మాయి వాళ్ళ అమ్మ ఉండేవారు. అమ్మ రోజూ ఉదయాన్నే పనికి వెళ్ళి సాయంత్రం ఆరు గంటలకు వచ్చేది. నాన్న లేరు. ఆ అమ్మాయిని పని మనిషి చూసుకునేది. ఒక రోజు పనికి వెళ్ళిన అమ్మ ఇంటికి తిరిగి రాలేదు. సాయంత్రం ఆరు గంటలకు రావలసిన అమ్మ ఇంకా రాలేదు. ఆ రోజు అమ్మాయి చాలా ఎదురు చూసింది. సాయంత్రం కాస్త చీకటి అయ్యింది. ఇంకా రాలేదు.

రాత్రి · గంటలు అవుతుంది. అమ్మాయి చాలా ఎదురు చూసింది. అప్పుడే వచ్చింది ఆ అమ్మాయిని చూస్తుంది. చాలా బ్రతిమాలింది. అయినా వినలేదు. అయినా వినలేదు కోపంగా ఉంది. అప్పుడే అమ్మ తెచ్చిన రెండు పండ్లను చూపించి ఒక్కటి నీకు మరొకటి నాకు అని చెప్పింది. అప్పుడు ఆ అమ్మాయి రెండు పండ్లను తీసుకొని వెంట వెంటనే రెండింటిని కొరికి చూస్తుంది.

ఆ అమ్మ చాలా బాధపడుతుంది. అదేంటి ఇలా చేసింది. తినకు నాకు అని చెప్పినా గానీ రెండింటిని కొరికింది. ఏంటి అని బాధపడుతుంది. అప్పుడు ఆ అమ్మాయి చెబుతుంది. అమ్మా ఇది బాగలేదు. ఈ ఎడమ చేతిలో ఉన్న పండు తియ్యగా ఉంది. దాన్ని నువ్వు తిను అని చెప్పింది. అప్పుడు తల్లి చాలా బాధపడుతుంది నేనేంటి · · నా కూతురుకి వయసేంటి అది రెండు పండ్లనూ ఎంగిలి చేసిందని నేను బాధపడ్డాను.

కానీ తను మాత్రం బాగోలేని దానిని పక్కన పెట్టి తియ్యగ ఉన్న దాన్ని నా కోసం ఇచ్చింది. తల్లికి కూతురంటే ప్రాణం కూతురికి తల్లి అంటే చచ్చేంత ఇష్టం. కానీ ఆ అమ్మ ఒక సెకనులో అమ్మాయిని అపార్థం చేసుకుంది. ఇక్కడ అపార్థం చేసుకుందంటే సమయం ఆమె తన కూతురు ఎందుకలా చేసింది అని ఆలోచించి ఉంటే తను బాధపడాల్సి వచ్చేది కాదు.

అలాగే అమ్మాయి అమ్మ మీద కోపం చాలా చూపించింది. ఆలస్యంగా వచ్చినందుకు అమ్మ పళ్ళు ఇవ్వగానే ఏది తియ్యగా ఉందని చూసి ఇవ్వడానికి ఒక సెకను సమయం పట్టింది.

ఒక సెకన్ ఎంత పెద్ద తప్పుకైనా దారి తీయవచ్చు. ఒక సెకన్ ఆలోచిస్తే ఏ బంధమైనా ఆగుతుంది. ఒక బంధం నిలవడానికి · · పోవడానికైనా సెకన్ చాలు. కాబట్టి ఆ మనిషిని అర్థం చేసుకుంటే ఏ బంధమైనా నిలుస్తుంది.

తెలుగు సామెతలు

సేకరణ: జి. వరలక్ష్మి బి.ఎస్.సి (ఎం.పి.సి)
ద్వితీయ సంవత్సరం

- ఎంత చెట్టుకి అంత గాలి
- దొంగలు పడ్డ ఆరునెల్లకు కుక్కలు మొరిగినట్లు
- అమ్మబోతే అడివి కొనబోతే కొరివి
- అయితే అదివారం కాకుంటే సోమవారం
- రామాయణమంతా విని రాముడికి సీతేమవుతుందన్నట్లు
- ఆలులేదు చూలు లేదు కొడుకు పేరు సోమలింగం
- అత్తలేని కోడలుత్తమురాలు కోడలేని అత్త గుణవంతురాలు
- ఇంతింత రమ్మంటే ఇల్లంత నాదన్నట్లు
- అంబలి తాగేవారికి మీసాలు యెగబట్టేవారు కొందరా
- అదిగో తెల్లకాకి అంటే ఇదిగో పిల్లకాకి అన్నట్లు
- గాడిద సంగీతానికి ఒంటె ఆశ్చర్యపడితే · · ఒంటె అందానికి గాడిద మూర్ఛపోయిందట
- పిట్ట కొంచెము కూత ఘనము
- మొక్కై వంగనిది మానై వంగునా
- పిల్లి శాపాలకు ఉట్లు తెగుతాయా
- మొద్దు మొకానికి కుడుకల దుకాణము
- అల్లం అంటే నాకు తెలిదా బెల్లంలా పుల్లగా ఉంటదన్నాడట
- అమాయకునికి అక్షింతలు ఇస్తే ఆవలికి వెళ్ళి నోట్లో వేసుకున్నాడట
- సిగ్గులేని వాడికి నవ్వే సింగారం
- ఆవలింతకు అన్న ఉన్నాడు కాని · · తుమ్ముకు తమ్ముడు లేడంట
- అఆలు రావు గాని అగ్రతాంబూలంనాకే అన్నాడంట
- పొమ్మనలేక పొగ పెట్టినట్లు
- కుక్క కాటుకి చెప్పుదెబ్బ
- కూసేగాడిద వచ్చి మేసే గాడిదను చెడగొట్టిందట
- ఆస్తి మూరెడు ఆశ బారెడు
- పిచుక మీద బ్రహ్మాస్త్రం
- మింగటానికి మెతుకు లేదు కాని మీసానికి సంపెంగ నూనె
- ఊళ్ళో పెళ్ళికి కుక్కల హడావిడి
- ఇంట్లో ఈగల మోత బయట పల్లకీల మోత

జీవితం

నందిని · · బి.ఎస్.సి (బి.టి. జడ్.సి)

ప్రథమ సంవత్సరం

ఒక చిన్న గ్రామం ఉండేది. ఆ గ్రామంలో ఇద్దరూ దంపతులు ఉండేవారు. వారు "లక్ష్మీ" · మరియు "ప్రసాద్" · వారికి ఇద్దరూ కుమార్తెలు పేరు "సారిక" · · "బిందు" · · సారిక పెద్దపిల్ల ఇంటర్ చదువుతుంది. బిందు పదవ తరగతి చదువుతుంది. వారికి ఆ గ్రామంలో సరైన సదుపాయాలు లేక పట్టణానికి వెళ్లిపోయారు.

ఆ పట్టణంలో ఒక అద్దె గది తీసుకొని ఉన్నారు. వాళ్ళ అమ్మ వేరే వారి ఇంట్లో పని చేస్తుంది. వారి నాన్న ఆటో నడిపేవారు. ఇక పట్టణంలో చాలా ఖర్చులు ఉంటాయి. సారికను కాలేజీలో చేర్పించారు. ఇలా వారి రోజు జీవితం ఇలా ఉండేది. సారిక చాలా మంచి అమ్మాయి · · బాగా చదివేది. ఎవరితో ఎక్కువ మాట్లాడేది కాదు. తరగతిలో హుషారుగా ఉండేది. ఆ తరగతిలో ఒక అబ్బాయి సారికను రోజు గమనించేవాడు కాని సారిక చూసేది కాదు. సారిక మిత్రులు బలవంతం చేసేవారు "చూడు ఒకసారి అబ్బాయిని · · అని కాని సారిక అలాంటిది కాదు. ఇలా అబ్బాయి రోజు సారిక వెంట పడేవారు. ఒక రోజు తను బస్టాప్ లో ఉంటే ఆ అబ్బాయి వచ్చి "నా పేరు చందు · · నువ్వంటే నాకు చాలా ఇష్టం అన్నాడు. అప్పుడు సారిక యొక్క వయసు ప్రభావం వల్ల తనకు కూడ తెలియకుండా కొన్ని సార్లు ఆ అబ్బాయి ప్రేమకు "సరే" · అని సిద్ధమయ్యింది. ఇక ఆ రోజు నుండి సారిక మారిపోయింది. తన చదువు అన్నీ మర్చిపోయింది. ఇక ఆ రోజు నుండి బయట తిరగడం నేర్చుకుంది. ఒక రోజు సారిక చెల్లి బిందు · · · సారికను చందు · ని చూసింది.

అలా బిందు చూసిన విషయం సారికకు తెలియదు. కానీ తన మనసులో ఒక ఆలోచన కలిగింది. మా అక్కనే ఇలా చేస్తుంది నేను ఎందుకు చేయకూడదు అని.

ఇక సారిక తల్లిదండ్రులకు సందేహం వస్తుంది. ఏంటి సారిక ముందులా లేదు ఏమైంది అని · · వారు సారికను అడిగితే వారి తల్లిదండ్రులపై కోపం తెచ్చుకుంది. వాళ్ళ అమ్మ · · నాన్న చాలా బాధపడతారు. వారందరూ ఆ బాధలో మునిగిపోతారు. ఒక రోజు మార్కెట్ నుండి వచ్చేటప్పుడు అనుకోకుండా వారికి ఆక్సిడెంట్ అవుతుంది. ఆ విషయం సారికకు తెలియదు. చందు సారికకు పరిచయం అయ్యేటప్పుడు తనకి ఒక చిన్న ఉత్తరం ఇచ్చి దాన్ని జనవరి- · న చదవమని చెప్పాడు. ఆ ఉత్తరం తను ఏదో పుస్తకంలో పెట్టి · · మర్చిపోతుంది. చందు సారికను ఒక పార్క్ కి రమ్మని చెప్పాడు అప్పుడు సారిక వెళ్తుంది. కానీ · · అక్కడ చందు లేడు. చాలా సేపూ ఎదురుచూస్తుంది కానీ రాడు. సరే అని ఇంటికి పోతే · · వాళ్ళ అమ్మ · · నాన్న లేరు. ప్రక్రింటి అంటి వారు అంటారు ఇలా మీ తల్లిదండ్రులకు రోడ్డు ప్రమాదం జరిగింది · · చనిపోయారు అని ఆ విషయం తెలిసిన సారిక చాలా బాధపడి · · చందుకి జరిగిన విషయం చెప్పే "నాకెందుకు చెప్పుతున్నావు" · అంటాడు. అప్పుడు వారి సంభాషణ:

సారిక: చందు ఏంటి ఇలా మాట్లాడుతున్నావు · ·

చందు: ఏమైంది · · నేను ఏం చేశా నాతో నువ్వు మాట్లాడకు.

సారిక: (ఏడుస్తూ) ఎందుకు ఇలా అంటున్నావు ·

చందు: నువ్వు ఇక నేను ఇచ్చిన ఉత్తరం చూడలేదా · ·

సారిక: ఏది · ·

చందు: జనవరిలో చూడమన్న కదా చూడు అర్థమవుతుంది గుడ్ బై...

సారిక ఆ ఉత్తరం చూస్తుంది · · అందులో....

హామ్ సారిక · · నేను చందు... నేను నిన్ను ప్రేమించడం లేదు. నాకు ఒక అలవాటు ఉంది. ప్రతి సంవత్సరం ఒక్కరిని ఫూల్ చేయడం అలవాటు · · ఈ సారి సారికను ఫూల్ చేశా అంతే ఆ ఉత్తరం చదివిన సారిక బాధతో తాను చేసిన తప్పులు అన్నీ గుర్తు వస్తాయి. తన జీవితంలో ఎవడి కోసమో · నా అనుకున్న అన్నీ పోగొట్టుకున్నానని తెలుస్తుంది.

ఇక ఏం చేయలేక · · తన చెల్లికి జరిగిన విషయం చెప్పి · · వారు కొత్త జీవితాన్ని మొదలు పెడతారు. తన చెల్లి కూడా మారిపోయి బాగా చదువుకొని · · మంచి స్థాయికి వెళ్ళతారు.

జీవితంలో మన తల్లిదండ్రులకన్న ఎవరు ఎక్కువ కారు. ఇలాంటి వెధవలు చాలా మంది వస్తారు. వారి కోసం మన జీవితాన్ని నాశనం చేసుకోవద్దు.

అంతర్జాలం-మాయాజాలం

టి. స్వాతి · · బి.ఎస్.సి (ఎంపిసి)
ప్రథమ సంవత్సరం

అంశం: ఇంటర్నెట్ వలన లాభాలు మరియు నష్టాలు నేటి యువత ఇంటర్నెట్ కు బాగా అలవాటుపడింది భారతదేశంలోనే కాదు అనేక దేశాల్లో · · అనేక దేశాల్లో అనడం బదులు ప్రపంచమంతటా యువతనే కాదు పిల్లలను · · పెద్దల్లోను ఈ ఇంటర్నెట్ వాడకం బాగా పెరిగిపోయింది. అసలు వీళ్ళంతా ఈ ఇంటర్నెట్ ఎందుకు ఉపయోగిస్తారు దీని వలన లాభాలు ఏంటి! దీన్ని వాడడం వలన లాభాలు మాత్రమే ఉన్నాయా! నష్టాలు కూడా ఉన్నాయా! ఇలా నాతో మొదలైన ప్రశ్నలకు సమాధానమే ఈ వ్యాసము.

అసలు ఇంటర్నెట్ ను తెలుగులో ఏమంటారో తెలుసా! ఇంటర్నెట్ ను తెలుగులో అంతర్జాలం అంటారు. ఈ అంతర్జాలంలో ఏమేమి ఉన్నాయి.

ఈ అంతర్జాలం వలన అనేకమైన లాభాలు ఉన్నాయి. సమాజ శ్రేయస్సుకు మానవ శ్రేయస్సుకు దేశ ప్రసిద్ధికి ఈ అంతర్జాలం ఒక మూలము అని చెప్పుకోవచ్చు.

మనం మన రోజువారీ జీవితంలో ఎందరో ఈ అంతర్జాలాన్ని ఉపయోగిస్తూ కనిపిస్తారు. నేడు మనం పుస్తకాలను · · వస్తువులను · · సరుకులను · · బట్టలను ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులను ఎంతో సులువుగా దుకాణం వద్దకు వెళ్ళకుండానే కొంటున్నాము దాన్నే ఇప్పుడు ఆన్లైన్ షాపింగ్ అంటున్నాము. దీని వలన సమయం వృధా కాకుండా ఉంటుంది. ఇంటర్నెట్ ను ఉపయోగించి మనకు తెలియని విషయాలను అనగా వసతి

సౌకార్యాలను గూర్చి చదువుల గరించి ఉద్యోగాల అవకాశాల గురించి మనకు ప్రభుత్వం నుండి రావల్సిన వాటి గురించి అంటే ప్రభుత్వం నేడు కళ్యాణ లక్ష్మి · · రైతుబంధు · · రైతు భీమ ఇలా ఎన్నో పథకాలు ప్రవేశపెట్టిందో తెలుసుకోవచ్చు.

నేడు విద్యార్థులు టీచర్లు చెప్పిన క్లాసులు వినలేకపోతే అంటే ఆ క్లాస్ వాళ్ళు మిస్ అయితే ఇంటర్నెట్ ను ఉపయోగించి ఆ క్లాసులను లేదా ఆ అంశాన్ని మళ్ళీ వినగలుగుతున్నారు. ఇంట్లో ఉండే మహిళలకు ఈ ఇంటర్నెట్ ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. గృహిణిలు నేడు ఈ ఇంటర్నెట్ వ్యాపారాలు చేయడం మొదలు పెట్టారు. ఇది వాళ్ళకు ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది.

ఒకప్పుడు మనకు ఏదైన విషయం గురించి పూర్తి వివరాలు తెలియాలంటే ప్రభుత్వ ఆఫీసులు చుట్టూ తిరిగే వాళ్ళము కాని నేడు ఈ ఇంటర్నెట్ వలన మనం ఇంట్లోనే ఉండి పూర్తి వివరాలు తెలుసుకోవచ్చు.

ఈ ఇంటర్నెట్ ద్వారా మనం ఎవరితోనైనా కమ్యూనికేట్ అవ్వచ్చు. ఎలాంటి సమాచారానైనా ఇంటర్నెట్ నుండి పొందవచ్చు. విద్యార్థులకు వాళ్ళ యొక్క కళాశాల ధరఖాస్తు కోసం · · స్కాలర్ షిప్ కోసం · · బ్యాంకింగ్ విషయంలో ఇంటర్నెట్ ను ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది.

అతి సులువుగా చెప్పాలంటే కొన్ని ఇళ్ళల్లోను కలపాలంటే ఒక వీధి కావాలి. లేదా వీధి అంటాం. అలాగే వీధులను కలిపితే ఊరు. మనుషుల యొక్క మాటలను · · ఆలోచనలను · · సృజనాత్మకతను పెంచడం కోసం ఉపయోగపడేదే ఈ ఇంటర్నెట్ · · ఇంటర్నెట్ ను ఉపయోగించడాన్ని అనేకమైన యాప్స్ నేడు ఉన్నాయి. Google Chrome, Chrome, www(world wide web) · ఈ షాపింగ్ కొరకు Amazon, Flipkart, ikea ఇలా ఎన్నో ఉన్నాయి. ఇవన్నే ఇంటర్నెట్ లేనిది నడవవు. ఇవి లేనిది మనము మనుగడకు నీరు గాని ఎంతో ముఖ్యమూ. ఇవి లేకపోతే మనిషి జీవించడం కష్టం అని చెప్పడం ఎంత సత్యమో · · ఇంటర్నెట్ లేనిది మనిషి మనుగడ కష్టం అనడం సత్యం.

ఇంటర్నెట్ వలన ఎన్ని లాభాలు ఉన్నాయో అంతకుమించి నష్టాలు ఉన్నాయి. మీరు చూశారా టీవీలో ఏదైనా సినిమా మొదలయ్యేముందు గమనిక అని చెప్పి ఈ సినిమా పన్నెండు ఏళ్ళలోపు వయస్సుగల లోపు పిల్లలు ఈ సినిమా చూడవచ్చు అని చెప్పారు. కాని ఇంటర్నెట్ లోని అంశాలు ఈ విధంగా కాదు. మనకు అవసరమైన విషయాలు 40 శాతం ఉంటే మనకు అవసరం లేని విషయాలు 60 శాతం ఉంటాయి. మానవుల యొక్క ఆలోచన ఎప్పుడు చెడువైపు లాగుతుంది. ఎంతో మంది ముఖ్యంగా యువత ఈ ఇంటర్నెట్ ను మంచి విషయాల కోసం కాకుండా చెడు అంశాలపై దృష్టి పెట్టి వాటికోసం ఉపయోగిస్తున్నారు. ఇంటర్నెట్ ను అడ్డు పెట్టుకొని ఎన్నో దురలవాట్లకు లొంగిపోతున్నారు. లేదా చేస్తున్నారు. మనుషులు ఎంత వద్దు అనుకున్నా ఈ ఇంటర్నెట్ తమను లాక్కొని మనుషులను చెడగొడుతుంది. మనుషులు ఈ ఇంటర్నెట్ ను అడ్డం పెట్టుకొని సైబర్ క్రైమ్ అంటే ఆడపిల్లలు పట్ల అసభ్యంగా ఉండడం · · దొంగతనాలు · · అనగా వాళ్ళకు తెలియకుండానే వాళ్ళ ఖాతాలో నుండి డబ్బులు దొంగిలించడం చేస్తున్నారు. ఒక విధంగా చెడగొడుతున్నారు అని చెప్పవచ్చు.

మత్తుపదార్థాల గురించి తెలుసు. ఒక్కసారి మత్తుపదార్థాలు తీసుకుంటే వాళ్ళకు తెలియకుండానే వాటికి అలవాటు పడుతారు. అలాగే ఈ ఇంటర్నెట్ కూడా మనకు తెలయకుండానే వాటికి మనం అలవాటు పడిపోతాము. ఇంటర్నెట్ ను మనం మనకు ఉపయోగపడే విషయాల కోసం ఉపయోగిద్దాం. మనకు పనికిరాని విషయాల్లో మునిగిపోతే సమయం వృధా అవ్వడం తప్ప మరెయే లాభాలు ఉండవు.

జోక్స్

జి. మనోజ్జ · బి.ఎస్ సి బి.జడ్ సి
ప్రథమ సంవత్సరం

వెంగళప్ప : కండక్టరు గారూ నాంపల్లికి రెండు టికెట్లు ఇవ్వండి
కండక్టరు : రెండు టికెట్లు ఎవరెవరికి!
వెంగళప్ప : రెండు నాకే
కండక్టరు : ఒకటి సరిపోతుంది కదా రెండు ఎందుకు
వెంగళప్ప : ఒకటి పోతే ఇంకొకటి ఉంటుంది అన్నాడు తెలివిగా
కండక్టరు : రెండో టికెట్టు కూడా పోతే ఏం చేస్తావ్!
వెంగళప్ప : నాకు బస్ పాస్ ఉందిలెండి అన్నాడు అతితెలివిగా

భార్య : ఏం చేస్తున్నారక్కడ!
రాజు : మొక్కలకి నీళ్లు పోస్తున్నాను
భార్య : వర్షం పడుతోందిగా!
రాజు : ఫర్వాలేదు ! గొడుగు వేసుకొనే పోస్తున్నా

తండ్రి : డాక్టర్ గారూ-డాక్టర్ గారూ ఏమైందో ఏమో కాని నిన్నట్నుంచి మా వాడు ఒక పాట మాటిమాటికి పాడేస్తున్నాడు. ఆ పాట వినలేక చస్తున్నాం ఆస్పత్రిలో కుర్రాడి - ఉదరం పరిశీలించాడు డాక్టర్
డాక్టర్ : మీవాడు సెల్ ఫోను మింగాడయ్యి దానికి ఫోన్లు వచ్చినప్పడల్లా కడుపులో రింగ్ టోన్ మోగుతోంది కొన్నాళ్లు ఫోన్లు రాకుండా చూడండి.

డాక్టర్ : మీరు బయట తినకండి... నేకపోతే అలర్జి తగ్గదు.
చింటు : అలాగేనండి... బయట కొనుకున్నా... ఇంటికి తెచ్చుకుని తింటా.

భార్య : ఏమండి నాకు కడుపులో మంటగా ఉంది :
భర్త : ఎప్పటి నుండే
భార్య : ఎదురింటావిడ మెడలో నెక్లెస్ చూసినప్పటినుండి

రాము : నాన్నా! కాకులు అరిస్తే చుట్టాలు వస్తారంటారు కదా! మరి వాళ్లు వెళ్లాలంటే!
తండ్రి : మీ అమ్మ అరవాలి!

అమ్మ

బి. ప్రియాంక

బి.ఎ. ద్వితీయ సంవత్సరం

అనురాగానికి అర్థం అమ్మ మమకారానికి మూలం అమ్మ సుఖ దుఃఖాల సుడిగుండాల నడుమ తీరాన్ని చేర్చు ప్రతి ఇంటి పట్టుకొమ్మ అలసటకు దూరం అమ్మ సహనానికి తీరం అమ్మ నిస్వార్థమైన ప్రేమకు గుర్తుగా వరం అమ్మ దేవుడు పంపిన నిలువెత్తు రూపం అమ్మ

ఆ నింగే తలవంచదా తను పంచే అనురాగానికి సంద్రం కూడా చిన్నబోదా తనలో దాచుకుని కన్నీళ్ళకి వెన్నెల దాసాహమవదా తన చల్లని ఆత్మీయతకి అమృతం కూడా అవసరం కాదు. తన చేతి గోరుముద్దలకి.

అమ్మ నాన్న అంటే బంధం తెలుస్తుంది. అమ్మ లేకపోతే బాధ తెలుస్తుంది. నాన్న అంటే బాధ్యత గురించి తెలుస్తుంది. ఇద్దరు లేని రోజు బ్రతుకంటే ఏమిటో తెలుస్తుంది.

ఎంతో మంది బంధువులను నీకు ఇచ్చిన నీ చూపులోని మాతృ ప్రేమ అనుభూతి నాకు ఇంకెక్కడ దొరకడం లేదు అమ్మ.

జీవం ఉన్నంత వరకు నా మనసులో చెరిగిపోని రూపం అందని చందమామనైన అందించి చూపించే అద్భుతం నాకు దూరమైనా నీ జ్ఞాపకాలతో గడిపేస్తున్న ఈ జీవితం.

అమ్మ అంటే తెలపడానికి భాష చాలడం లేదు కాని చెప్పాలని ఆశ తీరడం లేదు నాకు మరో జన్మంటూ ఉంటే నీకు అమ్మగా పుట్టాలనుంది అమ్మ.

అమ్మ నిజంగా చెప్పాలంటే నువ్వు లేని ఈ జీవితం నా చుట్టు నర రూప రాక్షసుల మధ్య ఉన్నట్లుగా ఉంది . . నీ మధురమైన ప్రేమ మరొకరు ఇవ్వలేక పోతున్నారు. నీవు నను విడిచిన ఈ రోజులు గడపలేకపోతున్న .

దేవుడు ప్రతి చోట వుండలేడు అందుకే నిన్ను మాకు ఇచ్చాడు అమ్మ. కాని నీవు మళ్ళీ నా వద్దకు రానంత దూరం ఎందుకు వెళ్ళిపోయావు నేను అక్కా నాన్న నీకు గుర్తుకురాలేదా అమ్మ.

నాన్న

బి. అనూప . . . హెచ్.ఇ.పి.ఎ)

బి.ఎ. ద్వితీయ సంవత్సరం

అమ్మ అనే మాట వాస్తవం . . నాన్న అనే మాట నమ్మకం. నాన్న భవిష్యత్తుకు బాటలు పరిచి గమ్యాన్ని చేర్చే స్ఫూర్తి ప్రదాత. నాన్న భుజాలు లోకాన్ని చూపే బడి. నాన్న ఆ బిడ్డల భవిష్యత్తును చూస్తాడు. నాన్న అనురాగానికి . . ఆప్యాయతలకు ప్రతీక మాత్రమే కాదు మార్గదర్శిగా ఉంటూ పిల్లల బంగారు భవితకు బాటలు వేయడానికి నిరంతరం తపన పడుతుంటాడు.

అని ఎన్నో మాటలు . . పాటలు . . కవితలు . . సినిమాలు ఉన్నాయి అవన్నీ నిజమే. ప్రతి ఒక్కరి జీవితంలో నాన్న అనే మాటకి ప్రత్యేక స్థానముంటుంది. అబ్బాయిల కంటే కూడా అమ్మాయిలకి నాన్నతో చాలా అనుబంధం ఏర్పడి ఉంటుంది. నాన్న యొక్క ప్రేమ కేవలం

మాటలో వ్యక్తపరచలేనటువంటిది. చిన్నప్పటి నుంచి ఎంతో ప్రేమగారాబంలో పెంచుతారు. అమ్మాయిలని అయితే మరీ ఎక్కువ... నాకు ఇప్పటికీ గుర్తు నేను ఎప్పుడూ ఏడ్చిన సరే ఖచ్చితంగా నాకు ఒక ఐస్ క్రీమ్ ఇప్పించే వారు. మాది పేద కుటుంబం ఎవరికీ ఏ ఆపద వచ్చినా అన్నిట్లో తానై ముందుండేవారు. బయటి వారిని కూడా సొంత కుటుంబంలా బావించే మా నాన్న అందరిలో పేరు ప్రఖ్యాతలు గావించుకున్నారు. కానీ స్నేహితులు తీసుకెళ్లిన మద్యం అనే ఊబిలో మునిగిపోయి నాన్న తిరిగి రాలేదు.

అందరికీ అన్నీ సమానంగా చేసే నాన్న ఉన్నప్పుడు అందరూ ఇంటికి వచ్చేవారు. అదో పండగలా ఉండేది. నాన్న ఉన్నప్పుడు అందరికోసం తెరిచి ఉండే మా తలుపులు అదే మా నాన్న హఠాత్తుగా మరణించినప్పుడు మా కోసం ఎందుకో ఏ తలుపు తెరుచుకోదు . . అప్పుడు ఆ కుటుంబానికి ఎటు వెళ్ళాలో తెలియని పరిస్థితి . . లోకం మొత్తం శూన్యం. నీ ఒడిలో తల పెట్టుకొని ఓదార్పు కూడా పొందలేని పరిస్థితి.

నీ స్థానంలో పెద్దమ్మ పెదనాన్న ఉండి మమ్మల్ని ముందుకు నడిపించినప్పటికీ నీవు లేని లోటు మాకు ప్రతిక్షణం తెలుస్తుంది.

నీ స్థానాన్ని ఎవరూ పూర్తి చేయరు పసిప్రాయంలో నా తప్పటడుగులకు ఆనందించే ఓ నాన్న... జీవితంలో నే చేసే తప్పుబాటలను సరిదిద్దే నాన్న.

నా తండ్రికి తెల్లగులాబి అర్పిస్తూ ముగిస్తున్నాను నాన్న... ఐలవ్ యూ! అండ్ ఐ మిస్ యు...

స్నేహమయి

బి. సౌమ్య . . బిఎస్సీ (ఎంపిసిఎస్)
ప్రథమ సంవత్సరం

ఎలా కొలవను నీ స్నేహాన్ని ఏమిచ్చి తీర్చగలను నువ్వు చూపిన
ఈ ఆప్యాయతను...
మరుజన్మకు సరిపడే అనుభూతిని
మదినిండ నింపావు...
హృదయాన ఎన్నటికీ చెరగని
గురుతు వేసావు
ఒక క్షణం కూడ మరువను నిన్ను నేస్తం
నా కనుపాపలో నీ రూపం ఉంటుంది నా చివరి క్షణం వరకు

వెలుగులోలేని నిజాలు

కె. భవాని

బి.ఎస్.సి (ఎం.పి.సి.ఎస్)

మన భారతదేశంలో . . . . రాష్ట్రాలు ఉన్నాయి. అందులో ఎన్నో రాష్ట్రాలు అభివృద్ధిలో గానీ . . . అక్షరాస్యతలో గానీ ఎంతో వెనుకబడి ఉన్నాయి. అందుకు కారణం అక్కడి ప్రజలు అనుభవించే కష్టాలు. ఆ కష్టాల వల్ల రోగాల బారిన పడుతున్నారు. కష్టాలు తీర్చే ప్రభుత్వం కష్టాలు పెడితే ఎలా ఉంటుందో కొన్ని ప్రాంతాల్లోని ప్రజలకు మాత్రమే తెలుసు.

తేయాకు: మన దేశంలో తేయాకు పంట పండించే

రాష్ట్రాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ పంట పండించడానికి ఎన్నో రోజులు నిర్విరామంగా కష్టిస్తే కానీ పంట చేతికి రాదు. ముఖ్యంగా ఈ పంటకు మహిళలే ముఖ్యులుగా వ్యవహరించాలి. అనగా ఈ పంట పండించాలంటే మహిళలు ఉండాలి. ఈ పంటకు పురుషుల అవసరం

అంతగా ఉండదు. మహిళలు ఎంతో కష్టపడితే కానీ ఈ పంట చేతికి రాదు. వారు ఉదయం మొదలు రాత్రి వరకు పనిచేస్తూనే ఉంటారు. దానికి వారు పొందే లాభం రూ. . . . . దీనితో వారు కనీసం వారి నెలవారి ఖర్చులను కూడా తీర్చుకోలేరు. అలాంటప్పుడు వారు వారి కుటుంబాన్ని ఎలా ముందుకు తీసుకెళ్లగలరు. దీని కోసమని మహిళలు ఉద్యమించారు. కానీ ఈ విషయం ఎవరికీ తెలీదు. సమాజంలోకి ఈ విషయం గురించి చర్చే రాలేదు. వారు చేసిన ఉద్యమానికి లక్ష్యం ఏంటంటే వారి జీతాలు పెంపుచేయాలని అంతే. అక్కడి పురుషులకు ఉన్న విలువ మహిళలకు లేదు. ఈ అసమానత వల్ల దేశానికి ఎంతో నష్టం జరుగుతోంది.

మహిళలల్లో కూడా కల్పనా చావ్లా . . కిరణ్ బేడి . . ప్రతిభా పటిల్ . . సానియా మీర్జాలు ఉన్నారు. స్త్రీ శక్తి అవర్ణనీయం. వారు తలిస్తే జరగనిదంటూ ఉండదు.

ముగింపు:

దేశంలో ఈ రెండు మూడు కాకుండా వెలుగులోకిరాని నిజాలు ఎన్నో. ఈ తరంలో సోషల్ మీడియా అనే దాని వలన ఎన్నో ఉపయోగాలున్నాయి. కానీ వాటిని ఎవరూ వినియోగించడం లేదు. ఈ విధంగా ఏవీ పరిష్కరించకుండా ఎందరి జీవితాల్లో ముగుస్తున్నాయి. ఇలా అయితే ఎలా దేశం వృద్ధి చెందుతుంది. ఇలాంటి అకృత్యాల వలననే దేశం వెనుకబడిపోతోంది. దేశం అభివృద్ధి దిశగా పయనించాలంటే ఇలాంటి ఎన్నో సమస్యలకు పరిష్కారం చూపించాలి. ఇది కేవలం ప్రభుత్వ కర్తవ్యమే కాదు ప్రతి భారతీయుడి బాధ్యత.

Telangana Bhasha Dinotsavam

Organized by Telugu Department

నుడికారాల సాగసుతోనే భాష బతుకుతుంది

ఆచార్య కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి

బేగంపేట (అమీర్పేట), న్యూనీటుడే: నుడికారాల సాగసులతోనే భాష బతుకుతుందని జాతీయ పరిషత్ ఆధ్వర్యము, శతాధిక గ్రంథకర్త ఆచార్య కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి అన్నారు. బేగంపేటలోని ప్రభుత్వ మహిళా

కార్యక్రమంలో ఆచార్య కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి, కళాశాల ప్రతినిధులు

డిగ్రీ కళాశాలలో బుధవారం తెలంగాణ భాషా దినోత్సవ వేడుకలు నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి మాట్లాడుతూ తెలంగాణ భాషలోని జాతీయాలు, సామెతలు, నుడికారాలు భాషా సౌందర్య మాదులని దర్శనాలన్నారు. తెలంగాణ భాషను తల్లిగా ప్రేమించాలని సూచించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన కాళోజీ గురించి విద్యార్థినులకు వివరించారు. తెలంగాణ భాషా దినాన్ని మాసోత్సవంగా ప్రకటించామని, నెల రోజుల పాటు సంబ

రాలు నిర్వహించుకోవచ్చున్నారు. ఈ సందర్భంగా పద్య పఠనం, వక్రత్వ పోటీల్లో విజేతలకు బహుమతులను అందజేశారు. కళాశాల విద్యార్థినుల సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు ఆకట్టుకున్నాయి. ఆనంతరం కళాశాల ఆవరణలో ఆయన మొక్కలు నాటారు. కార్యక్రమంలో కళాశాల ప్రెసిడెంట్ డా॥ జి.యూదగిరి, వైస్ ప్రెసిడెంట్ వసుంధరకుమారి, తెలుగు విభాగ అధ్యక్షులు డా॥ కె.జోత్సుప్రభ, అధ్యాపకులు డా॥ పద్మకుమారి, డా॥ భీమమ్మశ్రీవిల్లప, డా॥ గీత, డా॥ అఫ్సర్, డా॥ సరిత పాల్గొన్నారు.

EXIMIOUS

ENGLISH SECTION

A SUNNY DAY

~ Nikhat Unnisa Naureen

B.Com – 2nd year

A sunny day and warm smile
Is one way to start the day right.
Spending time on the beach
Watching the seagulls take flight
Is one way to spend the day right.
Liberate yesterday's problem
With morning delight.
Is one way to end your night.

TIME

O time in your flight,
Make me a child again just for tonight.
Bring back what once was mine.
The time when I feared nothing,
When I loved ice cream and jumping.
The time when I thought everything was perfect,
Just after I finished playing my trumpet.
The time when I prayed before falling asleep,
And wished upon a lovely dream.
O time in your flight,
Make me a child again just for tonight.

PUZZLE

Life is a puzzle.
Sometimes it's tough,
Sometimes it's simple.
Sometimes you lose,
Sometimes you win.
No matter what may come, keep on trying.
Sometimes you enjoy,
Sometimes it's hard to try.
Life is difficult, you're ought to cry.
The puzzle has to be solved, no-one can escape.
Life is a puzzle.
Everyone has to play.

~Juveriya
B.Sc 1st Year

ENOUGH

Enough of battling with these situations,
Enough of getting worried regarding our fake reputations!

Enough of life's unwanted drama,
Enough of experiencing regular trauma.

Even fake smiles are getting faded,
I'm alive with my dreams which are half-shaded!

I have stopped running behind success,
'Cause firstly, I got to deal with life's unmanageable stress.

I have lost the hopes of recovery,
"Will I be able to survive after this phase?" Is my only worry!

POETIC INSPIRATION

When hundreds of thoughts entangle in my mind,
When thousands of feelings wiggle in my heart,
When lakhs of opinions hit me hard,
When crores of memories surround me and,
When billions of smiles become an inspiration,
Then comes out a small but, thought-provoking POETRY

TRUTH

I was wearing my smile brightly like I usually do,
Difficulties visited and found it difficult to make it difficult.
I proved that positivity can be practised and not just spelt.

I bid goodbye to all my fears and put a step forward,
Success came running behind me, who once called me a Coward!!

I invited truth and humanity for their permanent residency,
Life handed over to me the happiness's presidency!!

I thought I attained perfection and accepted proud's proposal,
Within no time I experienced downfall and life long refusal!

CURSED

~ Nikhatunnisa Naureen

B.Com – 2nd year

“Clink”

The sound of the pen clattering on the ground brought Mia’s mind back to the earth. She had been lost in her thoughts throughout her history class and now it was useless to even try to focus on the lecture on Russian revolution. Procrastination was a habit that Mia had recently adopted, nothing seemed to hold her focus for more than a few minutes since that unfortunate night in the woods. Grudging the whole day still ahead of her, Mia left for lunch to meet her friends at the cafeteria. She went in to the bathroom and took her anti-anxiety medication. As she was walking through the corridor, Mia could feel a overwhelming sensation taking over her body. She stared in horror as her feet took her to the chemistry lab on their own accord, she wasn’t in control, and she knew why. The words of the witch came to her as clear as the day,

***“Be prepared to meet your demise,
Know that you have disturbed my order,
For the wrath of a witch comes at a price!”***

The curse of the witch was working. Mia thought with horror. Mia knew that it was worthless to try and control herself, still, struggling within herself, Mia tried her best to control herself alas she failed. Soon, she was in the empty chemistry lab and was igniting the burner placed on the counter. Mia found herself reaching for the oil bottle set right beside the burner. Mia knew what was going to happen to her if she didn’t act now. The witch was forcing Mia to set the room on fire, but Mia could not let that happen. Not for the amusement of a crazed witch.

Instead of reaching for the oil bottle she grabbed the blade right next to the burner and with an astonishing amount of will, stabbed herself in her leg and fell on to the ground. This seemed to break the control the witch had on Mia, for now. Mia cried out for help and was soon rushed to the hospital.

“This is it”, Mia thought on her ride in the ambulance.

“This is what my life is going to be like, trying to escape the traps of the egomaniacal witch who curses people for fun”, thought Mia, feeling like a fool who had easily fallen in the perfectly laid out trap of a witch.

How did she come to be cursed by a witch you ask?

Well, that is a story for another time.

Motor Vehicles (Amendment) Act

~ Ridaa Mariyam

B.Sc. 1st year

The Motor Vehicles Act was passed in the year 1988. It regulates all aspects of road transportation and vehicles like traffic regulations, driving license, vehicle insurance, registration of motor vehicles, offences and penalties etc. Motor Vehicles (Amendment) Bill was passed by the Lok Sabha on April 10, 2017. The Rajya Sabha cleared the Bill on July 31, 2019.

The Motor Vehicles (Amendment) Act came into effect on September 1, 2019. It includes an enormous increase in various penalties for traffic violations, protection to Good Samaritans, recall of defective vehicle parts by automobile companies etc. A '*Good Samaritan*' is a person who renders any medical or non-medical assistance to a victim at the scene of an accident. This act intends to prevent harassment of such a person.

By increasing the penalties, the government urges the citizens to have a good road sense and follow the traffic rules. Their main objective is to curb the huge number of accidents that lead to more fatalities than war. States like West Bengal, Madhya Pradesh, Rajasthan, Punjab, Jharkhand, Maharashtra, Telangana, Gujarat among others, have rejected this act or are talking about strict moderation in all the penalties. They make a valid argument that the new penalties are equivalent to the fines in other developed countries like USA, UK, Singapore etc. but, the per capita income of these countries is significantly more than India. The fines paid by the citizen of these countries are equivalent to not more than 4 days of their income, whereas the new penalties decided are nearly equal to one month's salary of an average Indian.

Setting up exorbitant fines will not stop the accidents. Due to the rampant corruption, people with inadequate skills get a driving license, thereby endangering lives. Better roads are the need of the hour too.

In India, Chandigarh is a city with one of the lowest accident rates. This is due to the near-perfect implementation of the rules by law enforcement personnel. Already, there is a spike in the cases against traffic police officers. Many videos are got viral on social media where the officer is seen accepting bribes.

The key to the success or failure of this act lies in the hands of law enforcement. The intention of the government is right on-spot but all this will be in vain if there are lapses in the implementation.

"It is not wisdom but Authority that makes a law." -Thomas Hobbes

Friendship

~ Sriharini Basavaraju

B.Sc 2nd year

As far above the sky

Friendship stays that high

It swing as seasons

But together as nature

Thunders fragile heart

Clouds heal it smart

Mighty drops of rain

Pour a lot of care...

A little snow of freezing trust

A little warmth of understanding depth

Will spring life into colorful blast

Hauling away black clouds

Sunshine brightly dudes!!

If only a friend clears

Your mighty heart tears

Taunt or hit

Friendship is fit

Age is nothing but a number

No bounds to begin it whether November or December.....

Friendship itself is like ship

Never leave to sail its tip

Life or death

Can't break our friendship breadth

It is all above LOVE

a FRIEND to me now

So I feel so kind that

Friendship is a journey which will never end.....

Fe'Male' Realism

~ Sriharini Basavaraju

B.Sc 2nd year

A doubt of boy or girl, Makes your excitement curl.
One unofficial scan, Decide baby's boon.
Boy gives you joy ,Girl gives you trail.
He grows nutritiously, She aborts drastically.
If chance of killing her , Overruled by the God.
Baby girl steps-into a world of demons and blood suckers
Mom feeds breast milk, Dad feels tainted
She grows up in bizarre world
No one to care and play, too odd
Constantly watching her
Rarely loving her
Barely understanding her
Lustfully observing her
Carelessly dragging her
Monstrously raping her
Loss of ethicality
submerging the nation
with bloody tears of her
Stop tainting the Nation
Let her grow
Let her glow
Let her nourish, if
No Women
No World
Know Women
Know the World.

The Secret [Law of Attraction]

~T.Chandini

B.Sc 2nd year

Wish. Intention. Receive.

The law of attraction attracts you to everything you need, according to the nature of your thoughts. The knowledge of law of attraction helps us to wake up to the fact that everything is the result of what we are constantly feeling and thinking.

Visualize your day.

Wake up each day and visualize the day you would like to experience. From imagining and painting a clear picture of all the good experiences that you would want to happen to you. When you align yourself with what you want, you start to attract everything you visualize.

Practice being positive.

Eliminate negative thoughts of anxiety, worry and fear by focusing on what you want and shift your focus from negative to positive, and with that you start to change how you experience things and change your life.

Just know that the loving universe is working on behalf of you, bringing you closer to the fulfillment of desires. Have strong will in your mind and believe in yourself and think of ways to accomplish your goals, understand how the law of attraction works in your life so that you can attract what you want.

“A bird sitting in a tree is never afraid of the branch breaking, because her trust is not on the branch but on her wings.” So, believe in yourself.

Start exercising this amazing power now!

FATHER

~Shaista Begum

B.Com 1st Year

FATHER, as you all know is a very crucial person in our life. Can anyone imagine their life without a father?

I can imagine ... but it's a blur, filled with darkness, no love, no caring, no happiness, nothing. Without love, without caring our life is nothing. We all love our father more than anything.

What do you understand by the word 'FATHER'? He is the most important person in our life. Can anyone imagine what all things he sacrifices for us, to make us happy, to make us comfortable? Sacrifices he made in his life are beyond our imagination. He does many things for us without any expectations. The only thing he expects from us is LOVE. He sacrifices his sleep so that we can sleep comfortably. He hides his pain to make us smile. If anything happen to us, he won't sleep whole night. A FATHER IS THE FIRST LOVE OF A DAUGHTER, AND THE FIRST HERO OF EVERY SON.

A dad is someone who, wants to catch you before you fall,

But instead picks you up and brushes you off and let you try again.

A dad is someone who, wants to keep you from making mistakes,

But instead lets you find your own way even though his heart breaks in silence when you get hurt.

A dad is someone who holds you when you cry, scolds you when you break the rules.

He is someone who shines with pride when you succeed and has faith in you even when you fail.

Here is a short poem for our fathers:

You felt the joy,

when we smiled.

You cheered out loud,

when you were in the crowd.

You hugged us hard,

even when worries made you apart,

With a smile, you hid your pain

It was just for our gain,

Your brightness defined us,

even in our shadow.

World Dictionary Day

Organized by Department of English

Book Donation Day

Organized by Department of English

अंकुर

हिन्दी विभाग

सूची :

1. मीडिया का प्रभाव हिंदी भाषा का बदलता स्वरूप	डॉ. अफसर उन्निसां बेगम एसोसिएट प्रोफ़ेसर एवं हिन्दी विभागाध्यक्ष
2. भारतीय संस्कृति एवं सिनेमा	डॉ. जे. सरीता एसोसिएट प्रोफ़ेसर, हिंदी विभाग
3. भारतीय नारी के बढ़ते क़दम	अमरीन बेगम बी.ए., प्रथम वर्ष
4. लालच बुरी बला है	फ़ौज़िया निशात बी.कॉम, द्वितीय वर्ष
5. जल आज और कल	जुवेरिया बी.एस.सी, प्रथम वर्ष
6. बेटी	हूरीन फ़ातिमा बी.कॉम कंप्यूटर्स, द्वितीय वर्ष
7. मित्र मेरे	नुज़हत बेगम बी.एस.सी, एम.पी.सी.एस, तृतीय वर्ष
8. सीख वचन।	के.सुषमा बी.कॉम. कंप्यूटर, द्वितीय वर्ष
9. मन करता है	असरा तहनियत ख़ानम बी.ए. तृतीय वर्ष
10. जिंदगी न मिलेगी दोबारा मिलेगी	एस. हरिणी मीनाक्षी बी.एस.सी, तृतीय वर्ष
11. कोई अर्थ नहीं	ठाकुर सलोनी सिंह बी.कॉम कंप्यूटर्स, द्वितीय वर्ष
12. अक्षर	बुतूल फ़ातिमा बी एस सी, प्रथम वर्ष

1. मीडिया का प्रभाव हिंदी भाषा का बदलता स्वरूप

डॉ. अफसर उत्रिसाँ बेगम
एसोसिएट प्रोफेसर एवं अध्यक्ष
हिन्दी विभाग

हिंदी भारत की राष्ट्रभाषा है। राष्ट्र का गौरव राष्ट्रभाषा से गौरान्वित होता है। भारत में बहुत सी समृद्ध भाषाएं मौजूद हैं, जिनमें हिंदी भाषा संपूर्ण भारत को एकता के सूत्र में जोड़ने की कड़ी का काम कर रही है। यह जनभाषा है। देश की अधिकांश जनता द्वारा प्रयुक्त भाषा है। सब को एकता के सूत्र में बांधने वाली है। हिंदी ने देश के विकास में प्राचीन काल से ही महत्वपूर्ण भूमिका निभाई है। संतो, समाज सुधारकों, राष्ट्र नायकों ने इसी भाषा में अपने विचार जनता में फैलाए हैं।

अंग्रेजों की कूटनीति और षड्यंत्रों के कारण हिंदी को अंग्रेजी के आगे दबना पड़ा। किन्तु हिंदी ने हार नहीं मानी। समृद्ध साहित्य सृजना के साथ-साथ इसने ज्ञान विज्ञान, तकनीकी, पारिभाषिक शब्दावली, सूचना प्रौद्योगिकी, रेडियो, दूरदर्शन, वाणिज्य व्यापार, राजनीति, खेल कूद, मनोरंजन, पत्रकारिता, समाचार, सिनेमा, विज्ञापन, कंप्यूटर, इंटरनेट, सोशल मीडिया- ईमेल, फेसबुक, ट्विटर, वाट्सएप पर आज अपना लोहा मनवाया है। जितने कार्य अंग्रेजी भाषा द्वारा किए जाते हैं उससे अधिक वैज्ञानिकता और स्पष्टता के साथ हिंदी भाषा में हो रहे हैं। यही कारण है कि हिंदी केवल मातृ भाषा, प्रादेशिक भाषा, राजभाषा, राष्ट्रभाषा संपर्क भाषा से प्रगति कर विश्व के कोने कोने तक अपनी जड़ें जमा चुकी है। भूमंडलीकरण के युग में हिंदी सशक्त भाषा के रूप में उभरी है। विश्व में इसका स्थान दूसरे नम्बर पर है। विश्व के 160 विश्वविद्यालयों में विधिवत् रूप से हिंदी पाठ्यक्रम पठन पाठन का कार्य जारी है।

सामाजिक बदलाव में भाषा एवं तकनीकी की भूमिका महत्वपूर्ण होती है। इंटरनेट और कंप्यूटर ने हमारे जीवन में क्रांतिमय परिवर्तन लाए हैं। आज हमारा ज्ञान विस्तार इन के कारण कई गुना बढ़ गया है। शिक्षा, प्रशासन, सूचना, मनोरंजन एवं निजी अभिव्यक्ति आदि दिशाओं में अनेक राहें पारदर्शक हो गई हैं। आज मीडिया, भाषा और समाज के मध्य संबंध पनप रहे हैं। अब मीडिया की नजर हमारे जीवन की समस्याओं को सुलझाने की ओर है। आज हमें भाषा तकनीक मीडिया और समाज के जटिल संबंधों की पहचान बढ़ाने की ओर उद्यम की आवश्यकता है। जो हिंदी भाषा के ज़रिए भलीभांति संभव है। आधुनिक काल के इस अंतिम दशक ने सूचनापरक डिजिटल कंटेंट, पटकथा, फीचर, विज्ञापन, कॉपी लेखन जैसी नई विधाओं का निर्माण किया है। हिंदी भाषा में वेबपृष्ठ सामग्री लेखन और ब्लॉक लेखन जैसी विधाओं का प्रचलन हुआ है। इन विधाओं की शैली, कथन, भंगिमा, अभिव्यक्तियां, भाषा, शब्द संख्या और सरोकार भी नए हैं। वेब पृष्ठों का निर्माण और लेखन एक अलग किस्म के कौशल की मांग करता है। यहीं से हिंदी भाषा के स्वरूप और साहित्यिक विधाओं में निर्णायक बदलाव आने लगा है। हिंदी आज खुद को व्यक्त सामग्री के अनुरूप डालकर चुनौतियों से गुजर रही है।

वेब हिंदी इंटरनेट पर लिखी जा रही हिंदी के औज़ार कागज़ कलम नहीं प्रत्युत कीबोर्ड और कंप्यूटर है। इसी प्रकार इनके पठन के लिए हमारी इंद्रियों से ही काम नहीं चलता बल्कि इसके लिए इलेक्ट्रॉनिक उपकरणों की आवश्यकता होती है। इस प्रकार से हिंदी की एक नई शैली और नई विधा है। इसका उपयोग साहित्य, पत्रकारिता, सूचना, ज्ञान और प्रशासन आदि क्षेत्रों में हो रहा है। यह हमारी युगीन जरूरत, पथ प्रदर्शक और प्रगति की ओर कदम है।

यूनिकोड के विकास ने अब हिंदी के स्वरूप को बदल कर रख दिया। यूनिकोड फॉन्ट के विकास से फॉन्ट की समस्या समाप्त हुई। यूनिकोड ने केवल हिंदी ही नहीं दूसरी भाषाओं के संप्रेक्षण को

इंटरनेट के माध्यम से सुनिश्चित किया। प्रिंट रेडियो टेलीविजन आदि समायोजन से वेब मीडिया ने अपनी पहचान मजबूत बनाई। सूचना और संदेश की आज़ादी वेब मीडिया ने सबसे ज्यादा प्रदान की है। वेब मीडिया द्वारा सूचना और संदेश अधिक से अधिक लोगों तक पहुंचता है। हिंदी इस तरह नव जनतांत्रिक अभिव्यक्ति की विधा बन गई है। और आभासी संसार में नव परिवर्तन बनकर उभरी है। जो हमारी सूचना संवाद और अभिव्यक्ति की जरूरत को पूर्ण करता है उसे हम आभासी संसार कहते हैं ज्ञान के प्रसार में आभासी संसार की भूमिका महत्वपूर्ण है। दुनिया की भाषाओं के लिए आवश्यक हो गया है कि वह आभासी संसार पर अपनी पकड़ बनाए। हिंदी इस क्षेत्र में सक्रिय सरोकारों को पूरा कर रही है। हिंदी में अभिव्यक्ति के नए जरियों का विकास आभासी संसार के द्वारा हुआ। डिजिटल मीडिया में हिंदी के विज्ञापनों की प्रचुरता है। ऑनलाइन विज्ञापनों के जरिए व्यवसायिक प्रोन्नति एवं ग्राहकों तक पहुंच बड़े ही प्रभावी ढंग से हो रही है। अनेक वेब साइटों पर हिंदी के विज्ञापन दिए जा रहे हैं इससे विज्ञापनदाता कंपनी और ब्लॉक तथा वेबसाइट संचालकों को सुविधा हो रही है।

हिंदी भारत की राजभाषा होने के कारण प्रशासनिक कार्यों में इसका प्रयोग अधिक होता है आभासी संसार ने प्रशासनिक कार्यों में कामकाज को तीव्रता प्रदान की है। लोगों को इससे अपने अधिकारों को समझने और प्राप्त करने में जागृति आएगी। आम आदमी तक जन कल्याणकारी योजनाओं की जानकारी जनभाषा में पहुंच रही है। विभिन्न हिंदी भाषी राज्यों में प्रशासनिक कार्य कामकाज में पारदर्शिता का ध्यान रखते हुए सरकार ने अपने पोर्टल निर्मित किए हैं जिससे सरकार आम जनता से जुड़ रही है। ताकि प्रतिक्रिया और प्रतिपुष्टियों की जांच कर उनमें सुधार किया जा सके।

इंटरनेट पर साहित्यिक हिंदी निरंतर उन्नति के शिखर तक पहुंचने की दौड़ में अग्रगण्य प्रयास में लगी है। देश विदेश में बसे साहित्यकार लेखन कार्य में सक्रिय भूमिका निभा रहे हैं। गद्य पद्य की लगभग विधाएं फल-फूल रही हैं। आज रोज नई वेबसाइट और ब्लॉग हिंदी में बन रहे हैं। पूर्व लिखित साहित्य एवं पुस्तकों के डिजिटलीकरण का कार्य तेजी से जारी है। हिंदी साहित्य की सामग्री को इंटरनेट पर लाने की दिशा में विकीपीडिया, कविता कोश, गद्य कोश और वेबदुनिया जैसे पोर्टल सक्रिय हैं। विश्व के 44 प्रतिशत इंटरनेट प्रयोगकर्ताओं ने हिंदी वेबसाइटों के प्रति उत्साह जताया है। सोशल मीडिया ने संचार माध्यमों की दुनिया में बड़े बुनियादी ढंग से परिवर्तन लाया है। पुस्तक, अखबार पत्रिका, रेडियो और टीवी से अलग माध्यम की संवाद क्षमता इसे सबसे ज्यादा निजी आकर्षक अंतरंग और शक्तिशाली बनाती है। यह माध्यम क्रियात्मक है। आपसी संवाद संभव बनाता है। अतः अंत में हम यह कह सकते हैं कि मीडिया ने हिंदी के स्वरूप को नए आयाम और चुनौतियां दी है। जिसे हिंदी भाषा ने स्वीकार किया एवं प्रगति के पथ पर चलते हुए विश्व भर में स्थान स्थापित किया और आगे भी करेगी।

इतिहास हिन्दी का गौरव वान

हिन्दी मीडिया की बनी जुबान

ज्ञान विज्ञान में तीव्र गतिमान

साहित्य संस्कृति संस्करणों में उन्नतिवान

जितना करूं मैं इस का गुणगान

कम ही होगा मेरा बखान।

*****

संदर्भ सूची :

1. नया मीडिया और हिन्दी का बदलता परिप्रेक्ष्य - डॉ. राम प्रकाश

2. सोशल मीडिया और हिन्दी - भूपेंद्र सिंह
3. इन्टरनेट

2. भारतीय संस्कृति एवं सिनेमा

डॉ.जाधव सरिता

एसोसिएट प्रोफेसर हिंदी विभाग

बीसवीं शताब्दी के ज्ञान-विज्ञान में सिनेमा का महत्वपूर्ण योगदान है। यह एक अद्भुत कला है। जो सामाजिक नैतिकता स्वीकार भी करती है और तोड़ती भी है। समाज का दर्पण ही सिनेमा है। जिसमें विभिन्न कलाओं का मिश्रण पाया जाता है। जैसे सामाजिक एवं सांस्कृतिक गतिविधियों का सही दिग्दर्शन कराने लायक सशक्त दृश्यों के माध्यम से समाज पर इसका असर पड़ना स्वाभाविक है। भारतीय सिनेमा के पिता, दादा साहेब फाल्के के मतानुसार "सिनेमा अनेक लोगों से जुड़े सामूहिक परिश्रम का परिणाम है। सिनेमा के प्रारंभिक रूप और वर्तमान रूप में काफी परिवर्तन आए हैं। उसका असर हमारी भारतीय संस्कृति पर पाश्चात्य संस्कृति के दुष्प्रभाव आज के सिनेमा की सबसे बड़ी समस्या है। प्रारंभ कालीन सिनेमा में भारतीय संस्कृति परिलक्षित होती है। लेकिन समय के बदलते-बदलते सिनेमा के हाव-भाव भी बदल गए।

भारतीय संस्कृति विश्व की श्रेष्ठ संस्कृतियों में से एक है। इस संस्कृति का चीरहरण आज के सिनेमा के माध्यम से हो रहा है। वर्तमान सिनेमा में भारतीय संस्कृति का मूल्य कहीं नज़र नहीं आ रहा है। यह एक चिंतनीय विषय है।

संस्कृति का असर हमारे जीवन पर अधिक प्रभाव डालता है। जो हमारे सारे मूल्यों को नष्ट कर देता है।

हिंदी फिल्मों का माहौल पहले शुद्ध भारतीय होता था। लेकिन अब फिल्मों में भारतीयता की झलक दिखाई नहीं देती है। हिंदी सिनेमा पूरे भारतीय समाज पर गहरा प्रभाव डालता है। सिनेमा ने समाज में मूल्य व्यवस्था को बनाने या बिगाड़ने में दोहरी भूमिका निभाई है। जिसका असर संस्कृति पर पड़ता है। पहले की फिल्मों में मूल्यों का महत्व होता था।

पहले के गीतों में अपनी भावनाओं का तेज गीतों के माध्यम से होता था। किंतु आज फिल्मों के गीतों की भावनाओं का अर्थ भी समझाना मुश्किल है और झंकार ज्यादा होती है। उनमें नैतिकता है ना अध्यात्मिकता, ना कोई संदेश। सिनेमा एक साहित्यिक विधा होने के कारण उसका संबंध संस्कृति से जुड़ा जाता है।

भारत एक आध्यात्मिकता प्रधान देश है और इसकी संस्कृति आध्यात्मिकता पर आधारित है। हिंदी सिनेमा जिसे बॉलीवुड नाम से भी जाना जाता है, ये फिल्में भारतीय समाज का आईना है। जो समाज और संस्कृति को दर्शाती है और समाज की परिस्थितियों के साथ अपना रूप भी बदलती रहती है। दो आंखें बारह हाथ, कोहिनूर और अछूत कन्या जैसी फिल्में 1950 के देश की समस्याओं का चित्रण करती है। जो त्री ईडियट्स, रंग दे बसंती और खोसला का घोसला जैसी फिल्में आज के युवा वर्ग और मध्यवर्गकी चिंताओं को आवाज़ देती है।

देश भक्ति हमारी संस्कृति का अहम हिस्सा है। समाज की समस्याओं को सुलझाने में और बिगाड़ने में भी फिल्मों का महत्वपूर्ण योगदान है। देश जब विदेशी सत्ता से मुक्ति के लिए संघर्ष कर रहा था। उस समय ब्रिटिश सरकार के तरह-

तरह के रुकावटों के बावजूद फिल्मकारों ने मजबूर फिल्म के गीत में "अब डरने की कोई बात नहीं,"गोरा छोरा चला गया और "शहीद"जैसे फिल्म के गीत में "वतन की राह में वतन के नौजवान शहीद हो" के बोलों से लोगों के मन में देशभक्ति की भावना जागृत करने का प्रयास किया।

धार्मिक एकता को बनाए रखने में"अमर अकबर एंथनी"जैसी फिल्मों ने अहम भूमिका निभाई है। "दिलवाले दुल्हनिया ले जायेंगे" बॉर्डर, कल हो न हो"आदि फिल्मों ने बुजुर्गों का आदर, देश प्रेम,प्यार ,ममता आदि मानवीय मूल्यों को जनमानस में जागृत करना, हमारी संस्कृति को बढ़ावा देने में महत्वपूर्ण भूमिका निभा रही हैं।

भारतीय फिल्मों के साथ-साथ भारतीय फिल्मों के गाने दर्शकों और श्रोताओं पर गहरा प्रभाव डालते हैं। जो लोगों को भड़काते हैं या लोगों को एक सूत्र में बांधे रखते हैं।

भारतीय फिल्में अपने गौरवपूर्ण अतीत से नई पीढ़ी को परिचित कराने में भी पीछे नहीं हैं। समय-समय पर ऐसी फिल्में बनती रही है जिनमें इतिहास के साथ-साथ संस्कृति, धर्म, देश भक्ति, प्रेम भावना जगाने पर बल दिया गया है। साथ-साथ भावात्मक एकता से देश विदेश में रहने वालों में भी एकता की कड़ी को जोड़ रखती है।

किंतु इस सच्चाई से इन्कार नहीं किया जा सकता कि फिल्में समाज में अनुशासन हीनता, यौन लिप्सा,हिंसा और अपराध को बढ़ावा देने की दोषी नहीं है।किंतु यह भी सत्य है कि अपनी कमजोरियों और त्रुटियों के बावजूद भारतीय सिनेमा देश के सामान्य जनजीवन से इतना गहरा गुंथा हुआ है कि इसके बिना समाज गतिशील और जीवंत नहीं बन सकता।

इस दौर की फिल्मों में जो रचनात्मक मोड़ दिखाई दे रहा है उससे समाज पर बहुत बुरा असर पड़ रहा है।जो सामाजिक राजनैतिक पारिवारिक तथा व्यक्तित्व जीवन में मूल्यों का शोषण कर समाज में समस्याओं को बढ़ावा दे रहा है। क्योंकि आज के दौर में सिनेमा का जितना बुरा प्रभाव लोगों पर जल्दी हावी होता है उतना अच्छाई का नहीं।और आजकल की फिल्मों में अच्छाई से ज्यादा बुराइयों को बड़ा उड़ाकर दिखाने से दर्शक उसी ओर आकर्षित हो रहे हैं। इस कारण सिनेमा का संस्कृति के प्रति गहरा प्रभाव पड़ रहा है।

3. भारतीय नारी के बढ़ते कदम:

अमरीन बेगम
बी.ए.प्रथम वर्ष

इंडियन वूमेन अर्थात् भारतीय महिला इस शब्द को सुनते ही हर नागरिक के मन में एक छवि उभरने लगती है। आज भारतीय नारी ने अपने स्तर पर हर क्षेत्र में सफलता हासिल की है। अगर हम शिक्षा के विषय में बात करें तो पुरुषों की अपेक्षा महिलाओं में शिक्षा का प्रतिशत ज्यादा है। किंतु अगर शिक्षित नारी की शिक्षित पुरुष से तुलना की जाए तो वह उनसे कहीं आगे हैं। महिलाएं अपने प्रयास और प्रयत्न में पीछे नहीं हैं किंतु आवश्यकता है उन्हें सही अवसर प्रदान करने की। इसी तरह विज्ञान, व्यापार, अंतरिक्ष, खेल, राजनीति हर क्षेत्र में भारतीय नारी ने एक कीर्तिमान स्थापित किया है जिस तरह सरदार वल्लभभाई पटेल को लौह पुरुष कहा जाता है। उसी तरह इंदिरा गांधी ने प्रधानमंत्री के रूप में भारत का नाम संपूर्ण विश्व में गौरवान्वित किया है। सौंदर्य के क्षेत्र में ऐश्वर्या राय, सुष्मिता सेन ने न केवल भारत बल्कि पूरे विश्व में सम्मान प्राप्त किया है। संगीत की दुनिया में लता मंगेशकर को साक्षात् सरस्वती का दर्जा दिया गया है। कृष्ण बेदी, पीटी ऊषा, कल्पना चावला जैसी महिलाओं ने साबित किया है कि वह किसी से कम नहीं। हमारे देश में जिस तरह नारी जीवन में बदलाव आ रहा है और जिस तरह से अपने जीवन में संघर्ष से लड़ कर निरंतर आगे बढ़ रही है वह बहुत सराहनीय है। आज की नारी के जीवन की परिभाषा बदल चुकी है। अब वह पढ़ी-लिखी आत्मविश्वास से भरी हुई एक सशक्त साक्षात् नारी है। आत्मनिर्भर है। अपनी मेहनत के बल पर अपने जीवन में आगे बढ़ चुकी है। अब वो समय बीत गया जहां औरत सिर्फ चूल्हा-चौका तक ही सीमित थी। उसका दायरा घर के काम तक ही सीमित था। जिनकी पुरानी रूढ़ियों और संकीर्ण मानसिकता के कारण एक नारी का आगे बढ़ना कठिन था। सभी महिलाओं को कहना चाहूंगी कि अपने आपसे एक वादा करें कि उनके साथ या उनके आसपास हो रहे कोई अन्याय के खिलाफ आवाज़ उठाएं। अक्सर हम अपने आसपास या समाचारों में घरेलू हिंसा के बारे में सुनते रहते हैं। थोड़े दिन पहले समाचार पत्र में एक घटना पढ़ी जिसने मन को दहला दिया घटना यह थी कि बेटी पैदा होने के कारण ससुराल वालों ने बहू को जलाकर मार दिया। ऐसी सड़ी गली मानसिकता को क्या कहा जाए इस तरह के लोग समाज के लिए अभिशाप है। ऐसे लोगों को कड़ी से कड़ी सजा मिलनी चाहिए। समाज की इन कुरीतियों से आज भी हम जूझ रहे हैं। इन कुरीतियों को जड़ से मिटाने के लिए हमें ठोस कदम उठाना चाहिए। लोगों की विचारधारा बदलने की ज़रूरत है। बेटा हो या बेटी दोनों बराबर हैं। आज बेटी जिस तरह देश का नाम रोशन कर रही है वह किसी से छिपा नहीं है और यह बहुत गौरव की बात है। बेटी हो या बेटा दोनों में से किसी की तुलना नहीं की जा सकती। बेटा अगर माथे का तिलक है। तो बेटी सर का ताज है।

भारतीय महिला अपना आसमान
खुद तलाश लेगी,
अगर वातावरण अनुकूल हो।
सामाजिक संकीर्णताएं दूर हो।

4. लालच बुरी बला है

फ़ोज़िया निशात

बी .कॉम. द्वितीय वर्ष

पुराने समय की बात है किसी गांव में राजू नामक एक गरीब कुम्हार रहा करता था। उसके हाथों से बने मिट्टी के घड़े बहुत मशहूर थे। वो मिट्टी नदी के किनारे से अपने बूढ़े गधे पर लाया करता था। उन दिनों गरीबी के कारण राजू का गुज़ारा मुश्किल से होता था। उसे बरतन बनाने में काफी समय लग जाता था लेकिन उसके घड़ों की कीमत प्रतिदिन कम होती जा रही थी।

आज राजू अपने गधे को लेकर मिट्टी लेने जा रहा था। दोपहर का समय था राजू सुबह से भूका था। वो जल्दी से उस गढ़े के पास जा पहुंचा जहां से पानी निकाला करता था। वहाँ जाकर उसने मिट्टी खोदना शुरू कर दिया। अभी वो खोद ही रहा था कि उसने एक सुराख देखा जैसे ही उसने सुराख देखा और तेज़ी से खोदता गया और सुराख बढ़ता गया। अचानक अंदर से एक रोशनी निकली जिसको देख कर वो चौंक पड़ा। वह प्रकाश वास्तव में "हीरों" का था। राजू कभी उस बूढ़े गधे को देखता, जिसके लिए अब बोझ उठना मुश्किल था तो कभी हीरों को देखता। उसे एक तरकीब सूझी, वो हीरों को जमा करता गया और गधे पर डालता गया। यहां तक कि गधा बोझ के कारण चीखता गया। राजू की लालच कम न हुई वो हीरों को लेने फिर से दौड़ा। अचानक राजू की नज़र उस "साँप" पर पड़ी जो उन हीरों की रखवाली कर रहा था। जैसे ही राजू आगे हाथ बढ़ाया। साँप ने फौरन उसके हाथ को ड़स लिया और राजू वहीं उस गढ़े में अपनी जान से हाथ धो बैठा और खज़ाना वहीं पडा रह गया।.....

इसलिए कहते हैं कि लालच बुरी बाला है, हमे जो मिले, जितना मिले, उसी में खुश रहना चाहिए । लालची कभी नहीं बनना चाहिए।

5. जल आज और कल

जुवेरिया

बी.एस.सी, प्रथम वर्ष

कैसे यह सवाल उठा नहीं अब तक ?
कैसा यह आभास हुआ है मुझे ?
मनुष्य की बुद्धि पर उठाऊं सवाल !
रात दिन सोचा अब मचा दूँ बवाल।

जल की खोज करें मंगल ग्रह पर
आविष्कार करेंगे खून पसीना बहा कर
ऊंचाइयों पर हम पहुंचना चाहें
बना रखे हैं अनगिनत राहें।

आसमान तो घूम ही लेंगे
लेकिन धरती की कहानी कब सुनेंगे ?
जल ही जीवन, जल के ही कारण
आए वसंत, ग्रीष्म ऋतु मनभावन।

लेकिन जल की मौजूदगी का कैसा यह दुरुपयोग
जल धरती पर भी खत्म हो जाएगा,
यह भूल चुके हैं लोग।
जल ही हर समस्या का हल है
नदियों का जल अनेकों के लिए जीवन है।

लेकिन तब क्या जब जल ही समस्या बन जाए ?
हर बूंद को तरसने की आवश्यकता अगर पड़ जाए
मंगल ग्रह की समस्या को करने चले हैं हल ?
क्यों न पहले सुधारलें अपनी धरती का कल।

वरना मंगल पर न धरती पर
बस हमारे अंखियों में
आंसू के रूप में प्राप्त होगा यह जल
सोच कर ही डर जाएं कैसी यह भावना है।
लेकिन पानी का हो सदुपयोग
और सुधर जाएं अपना कल
ऐसी भी तो संभावना है।

6. बेटी

जब जब जन्म लेती है बेटी,
खुशियां साथ लाती है बेटी।
ईश्वर की सौगात है बेटी,
सुबह की पहली किरण है बेटी।
तारों की शीतल छाया है बेटी,
आंगन की चिड़िया है बेटी।
त्याग और समर्पण सिखाती है बेटी,
नए-नए रिश्ते बनाती है बेटी।
जिस घर जाए उजाला लाती है बेटी।
बार-बार याद आती है बेटी,
हर घर की शान, जान, सम्मान है बेटी।
बेटी की कीमत उनसे पूछो ?
जिनके पास नहीं है बेटी।

हुरिन फ़ातिमा
बी.कॉम. द्वितीय वर्ष

7. मित्र मेरे

नुज़हत बेगम
बी.एस.सी, एम.पी.सी.एस, तृतीय वर्ष

जिंदगी में बहुत मनुष्य आते और चले जाते हैं
पर उसी को हम मित्र कहते हैं,
जिसके दूर जाने के बाद भी,
उनका एहसास रह जाता है।
बिना बताए जो पढ़ लेता चेहरा हमारा
बिन आंसू के ही समझ जाता दुख हमारा
ऐसा ही एक दुलारा है जिसे कहते हैं हम
दोस्त हमारा, दोस्त हमारा, मित्र हमारा।

अंधेरी रातों का चिराग है वो
बहती नदियों का किनारा है वो
सभी दुखों का सहारा है वो
ऐसा ही एक दुलारा है वो
जिसे कहते हैं हम दोस्त हमारा है वो।

इस मतलबी दुनिया में बेमतलबी सा है वो
हमारी अधूरी ख्वाहिशों को पुरा करने में साथी है वो
इस अधूरी किताब को पूरी करता है वो
ऐसा ही एक दुलारा है वो
जिसे कहते हैं हम दोस्त हमारा है वो।

चाहे कितना भी रूठ जाए हम
खुश होते हैं देखते ही चेहरा उसका
दुनिया का हसीन लम्हा भी लगता है बेकार
अगर उस लम्हे में साथ ना हो उसका
मतलबी सी इस दुनिया में है ऐसा यार वो
जो कभी बेवफाई ना करें ऐसा प्यार वो।

बातों बातों में हंसते हैं और रूठ भी जाते हैं
पर मना लेते हैं एक दूसरे को इस तरह,
लड़े ही ना थे हम एक दूसरे से उस तरह
ऐसा ही एक रिश्ता होता है
जिसे हम मित्रता के नाम से निभाते हैं।

जिस किताब को हमने न खोली थी आज तक
उसी किताब के लेखक बन चुके हो तुम
जब भी जानना चाहते थे खुद को
खींचे चले आते थे तुम्हारी ओर
क्योंकि तुम ही हो हमारे किताबे दिल के चोर।

यूं तो आसान है बर्फ का गोला बनना
मगर मुश्किल है उसे संभाले रखना
उसी तरह आसान है दोस्त बनना
मगर मुश्किल है उस मित्रता को जारी रखना
जब साथ होते हो तुम मेरे
तब खुश रहते हैं दुख मेरे
समय भी न बदल सका तुम्हें
ऐसे सभी प्रिय न थे मेरे।
जैसे ऐं मित्र प्रिय हो तुम मेरे।

8. सीख वचन

के.सुषमा
बी.कॉम. कंप्यूटर, द्वितीय वर्ष

1. जिसे सपना देखना अच्छा लगता है।
उनके लिए रात छोटी पड़ जाती है।
जिसे सपने पूरे करने होते हैं।
उनके लिए दिन छोटा पड़ जाता है।
जो सम्मान पाना चाहते हैं।
उनके लिए परोपकार छोटा पड़ जाता है।
अगर जीवन में कुछ पाना हो ,
तो समय का प्रयोग ठीक होना ही चाहिए।
2. पाना और खोना
हमारे जीवन के महत्वपूर्ण भाग हैं
जीवन में मनुष्य कुछ पाता है तो कुछ होता भी है।
लेकिन खोना बुरी बात नहीं है।
क्योंकि खोने के साथ-साथ वे हमें
एक अमूल्य सीख दे जाता है।
उसी सीख की सहायता से हम,
अपना खोया हुआ फिर से पा सकते हैं।
3. प्रतिदिन सूर्य उगने के साथ ही
मनुष्य की इच्छाएं प्रयास ,संघर्ष, यात्रा
और कहानी भी जाग उठते हैं।
कुछ इच्छाएं ,प्रयास, यात्रा संघर्षपूर्ण होते हैं
तो कुछ असफल होते हैं।
पर जो पूरे नहीं होते ,मनुष्य उसे भार समझते हैं,
तो कोई अपने भाग्य को कोसते हैं।
लेकिन इन सब का कारण है,
सिर्फ एक तत्व की कमी....
कमी है ढाई अक्षर की।
कमी है प्रेम की।

4. अगर प्रेम जल है तो,
इसकी मटकी है मन।
अगर मन में विश्वास की माटी न हो,
आंसुओं से उसे भिगोया न गया हो।
समय से उसे आकार न दिया गया हो,
और परीक्षा की अग्नि में पकाया न गया हो,
तो प्रेम मन में नहीं रह सकता।
अगर प्रेम को पाना है,
तो हृदय से काम करना होगा।

9. मन करता है

असरा तहनियत खानम
बी.ए. तृतीय वर्ष

मन करता है सूरज बनकर,
आसमान में दौड़ लगाऊँ।
मन करता है चंदा बनकर,
सितारों पर अकड़ दिखाऊँ।
मन करता है तितली बनकर,
दूर-दूर तक उड़ता जाऊँ।
मन करता है कोयल बनकर,
मीठे मीठे बोल सुनाऊँ।
मन करता है चिड़िया बनकर,
चीं-चीं चूँ-चूँ शोर मचाऊँ।
मन करता है चरखी लेकर,
पीली-लाल पतंग उड़ाऊँ।

10. जिंदगी न मिलेगी दोबारा मिलेगी

एस. हरिणी मीनाक्षी
बी.एस.सी, तृतीय वर्ष

जिंदगी का हर पल खुशी से जियों।
रोने का वक्त कहां? मुस्कुराओं।
चाहे यह दुनिया कहे पागल या आवारा।
तो बस याद रखना,
जिंदगी न मिलेगी दोबारा।
जब तक तेरे पास पैसा है
तब तक दुनिया बोलेगी
भाई तू कैसा है?

11. कोई अर्थ नहीं

ठाकुर सलोनी सिंह
बी.कॉम कंप्यूटर्स, द्वितीय वर्ष

नित जीवन के संघर्षों से,
जब टूट चुका हो अन्तर्मन।

तब सुख के मिले समन्दर का,
रह जाता कोई अर्थ नहीं ।

जब फसल सूख कर जल के बिन,
तिनका -तिनका बन गिर जाये।

फिर होने वाली वर्षा का,
रह जाता कोई अर्थ नहीं।

सम्बन्ध कोई भी हों लेकिन,
यदि दुःख में साथ न दें अपना।

फिर सुख में उन सम्बन्धों का,
रह जाता कोई अर्थ नहीं ।

छोटी-छोटी खुशियों के क्षण,
निकले जाते हैं रोज़ जहां।

फिर सुख की नित्य प्रतीक्षा का,
रह जाता कोई अर्थ नहीं ।

मन कटुवाणी से आहत हो,
भीतर तक छलनी हो जाये।

फिर बाद कहे प्रिय वचनों का,
रह जाता कोई अर्थ नहीं।

सुख-साधन चाहे जितने हों,
पर काया रोगों का घर हो।

फिर उन अगनित सुविधाओं का,
रह जाता कोई अर्थ नहीं।...

(कविपित्री- मार्था मेरिडोस (ब्राज़ील) की नोबेल पुरस्कार प्राप्त कविता)

12.अक्षर

बुतूल फ़ातिमा
बी एस सी, प्रथम वर्ष

अक्षरों के संग खेलते-खेलते
उन्हीं के संग जीना सीख गई।
अक्षरों को समझते-समझते
उनका महत्व जान गई।
आज अक्षर मुझे जानते हैं
और कुछ लोग मुझे
उन्हीं अक्षरों की वजह से पहचानते हैं।
इन्हीं अक्षरों से जिंदगी की सीढ़ियां बनाना है।
इन्हीं सीढ़ियों पर चलकर
सारे ख्वाबों को अपनाना है।
यही अक्षर मेरा आत्मविश्वास
मेरी कला है।
इन्हीं अक्षरों के माध्यम से मुझे
जिंदगी जीने का कीमती मक़सद मिला है।
हर अक्षर जुड़-जुड़ कर
जिंदगी को रंगीन बनाता है।
इन्हीं अक्षरों का मूल्यवान प्रयोग
आपका चरित्र बनता है।
यह अक्षरों का खेल
बेहद संगीन है मेरे मित्र।
इन्हीं अक्षरों में थोड़ी सी भूल चूक पर भी
बिगड़ जाता है अनमोल चरित्र।

Hindi diwas

Organized by Department of Hindi

Hindi Extension Lecture

Organized by Department of Hindi

Dr.Afsar unnisa Begum awarded with Best Teacher Award

FRESHERS-2019

Inauguration of Virtual Classroom by the Honourable Commissioner, Sri Navin Mittal I.A.S.

Annual day (2019)

Chief Guest Dr.Nandini Sidha Reddy, director of TelanganaSahithya Academy

Student activities

College activities

Voters Day

T-SAT PRESENTATION

STUDENT TEACHER PROGRAMME

NCC CADETS

YUVATARANGAM SPORTS WINNERS

CHESS

KHO-KHO

VOLLEYBALL

CARROMS

HANDBALL

NSS SPECIAL CAMP

NSS SPECIAL CAMP

STUDENT ART

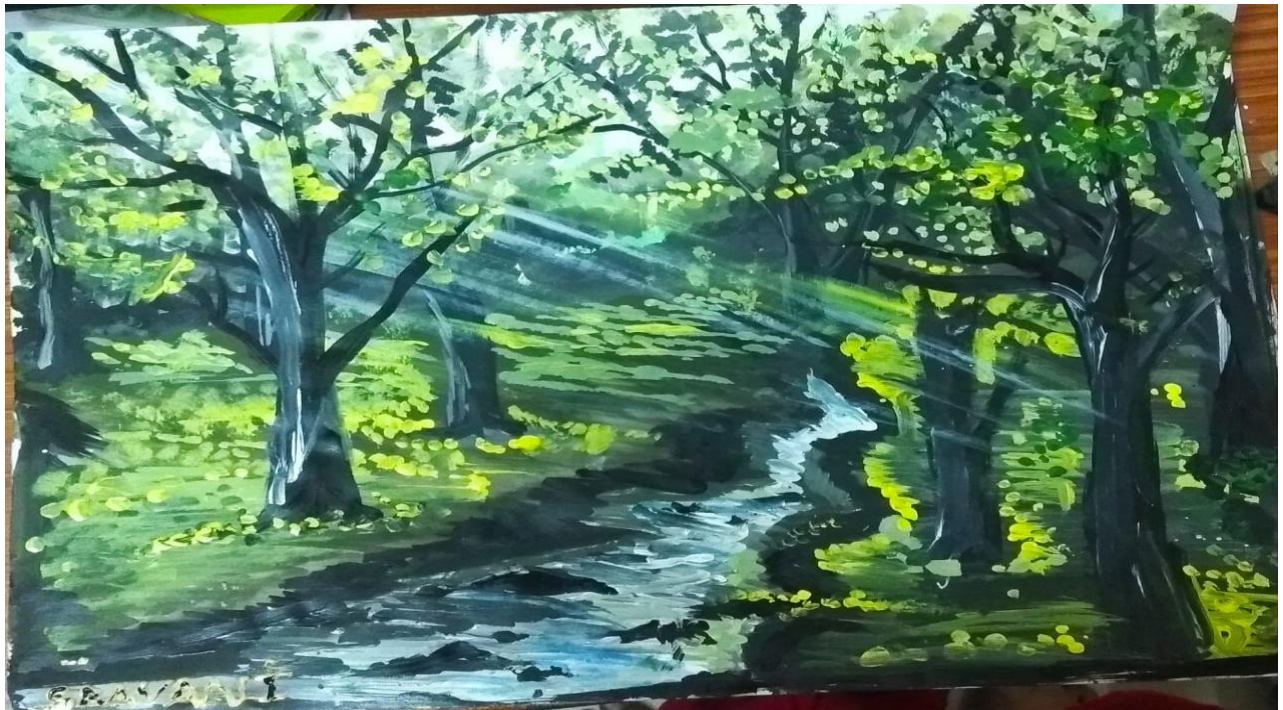
Ch.vaasritha

Bsc . Btzc - 2nd year

Nikhatunnisa Naureen

B.Com- 2nd year

Devadasu Sravani

Bsc bzc 2nd year

RANGOLI ART

Convocation Day

PLACEMENT CELL-TSKC

BEST TSKC AWARD (URBAN CATEGORY),

Received by Dr.G.Yadagiri, Principal GDCW(A) Begumpet

As a part of CSR Activity Employees of Wells Fargo gave one day interview cracking skills training to final year students

